Lietas arhīva Nr. K71-0505-21/37
ECLI:LV:VRT:2021:0511.11130012121.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Valmierā 2021. gada 11. maijā

Vidzemes rajona tiesa,
tiesnese Līga Supe
rakstveida procesā izskatīja krimināllietu /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 262. panta pirmās daļas, 312. panta otrās daļas.

Aprakstošā daļa

/pers. A/ izvairījās no tiesas piespriestā tiesību ierobežošanas soda izciešanas.

/pers. A/, būdams alkohola ietekmē, neievērodams to, ka ar Vidzemes rajona tiesas 2019. gada 26. februāra spriedumu (spriedums stājies likumīgā spēkā 2019. gada 9. martā) viņam atņemtas transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz trīs (3) gadiem sešiem (6) mēnešiem, 2021. gada 4. aprīlī ap plkst. 14.58 /adrese/, bez transportlīdzekļa vadītāja tiesībām vadīja transportlīdzekli – automašīnu /T/L marka/ar valsts reģistrācijas numura zīmi /reģistrācijas numurs/ un izvairījās no 2019. gada 26. februāra Vidzemes rajona tiesas piespriestā tiesību ierobežošanas soda – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanas, izciešanas.

Ar šādām darbībām /pers. A/ izdarīja Krimināllikuma 312. panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

/pers. A/ izdarīja transportlīdzekļa vadīšanu, ja nav transportlīdzekļa vadīšanas tiesību (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības ir atņemtas), atrodoties alkohola ietekmē.

/pers. A/ 2021. gada 4. aprīlī ap plkst. 14.58, /adrese/, atrazdamies alkohola ietekmē (alkohola koncentrācija izelpojamā gaisā 2,72 promiles un 2,18 promiles, kas atbilst alkohola koncentrācijai asinīs), bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības ir atņemtas) vadīja transportlīdzekli – automašīnu /T/L marka/ar valsts reģistrācijas numura zīmi /reģistrācijas numurs/.

Ar šādām darbībām /pers. A/ izdarīja Krimināllikuma 262. panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Motīvu daļa

[2] Apsūdzētais, pabeidzot pirmstiesas procesu, savu vainu Krimināllikuma 262. panta pirmajā daļā, 312. panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā atzinis pilnībā, nožēlojis izdarīto, piekritis lietas izskatīšanai rakstveida procesā bez pierādījumu pārbaudes, norādījis, ka nevēlas aizstāvja piedalīšanos. Lūdzis piemērot viņam piespiedu darbu vai nosacītu brīvības atņemšanas sodu. Apsūdzētais norādījis, ka saprot, ka viņam tiks atņemtas transportlīdzekļa vadīšanas tiesības.

Saskaņā ar Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 12. panta $1.^1$ daļu tiesa nolēma lietu izskatīt rakstveida procesā 2021. gada 11. maijā.

Par lietas izskatīšanu rakstveida procesā lietas dalībniekiem tika nosūtīts paziņojums, izskaidrojot tiesības pieteikt noraidījumu tiesas sastāvam, iesniegt iebildumus pret lietas iztiesāšanu rakstveida procesā, iesniegt viedokli par piemērojamo soda veidu un mēru un citiem ar spriedumu saistītiem jautājumiem. Līdz lietas izskatīšanai rakstveida procesā netika pieteikts noraidījums tiesas sastāvam un netika izteikti iebildumi pret lietas iztiesāšanu rakstveida procesā. Līdz ar to tiesa atzīst, ka krimināllieta izskatāma rakstveida procesā.

Tiesā tika saņemts prokurores viedoklis par piemērojamo sodu un citiem ar sprieduma taisīšanu saistītajiem jautājumiem.

Apsūdzētais viedokli nav iesniedzis.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499. panta pirmo daļu tiesa atzīst, ka pastāv pamats neveikt pierādījumu pārbaudi attiecībā uz visu apsūdzību, ņemot vērā, ka apsūdzētais atzīst savu vainu visā viņam izvirzītajā apsūdzībā, tiesai pēc lietas materiālu pārbaudes nav šaubu par apsūdzētā vainu, kā arī apsūdzētais ir piekritis šādas pārbaudes neizdarīšanai. Tiesa ņem vērā, ka prokuratūrā apsūdzētajam ir izskaidrota pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālā būtība un sekas. Līdz ar to saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527. panta trešo daļu pierādījumu uzskaitījums un to analīze spriedumā netiek izdarīta.

[3] /pers. A/ inkriminētā Krimināllikuma 312. panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma aprakstā norādīts, ka "(..) atņemtas transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz četriem (3) gadiem (..)". Tiesa secina, ka sastādot noziedzīga nodarījuma aprakstu, prokurore pārrakstījusies, norādot ar Vidzemes rajona tiesas 2019. gada 26. februāra spriedumu noteikto transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanas laiku ar vārdiem.

/pers. A/ inkriminētā Krimināllikuma 262. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma aprakstā norādīts "(..) pa autoceļu / adrese/, atrazdamies alkohola ietekmē (..)". Tiesa secina, ka vārds "virzienā" teikumā ir neiederīgs un tas teikumu padara stilistiski nepareizu un grūti uztveramu.

[3.1] Sprieduma aprakstošajā daļā tiesa savas kompetences ietvaros ir precizējusi noziedzīgo nodarījumu aprakstu. Tiesa uzskata, ka minētās kļūdas noziedzīgo nodarījumu aprakstā ir labojamas, un tas nepasliktina apsūdzētā stāvokli, neaizskar viņa tiesības uz aizstāvību, negroza apsūdzības būtību.

[3.2] Apsūdzētā darbības ir pareizi kvalificētas pēc Krimināllikuma 262. panta pirmās daļas, pēc Krimināllikuma 312. panta otrās daļas. Apsūdzētā vaina Krimināllikuma 262. panta pirmajā daļā un Krimināllikuma 312. panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā ir pierādīta un viņš par šo noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu ir sodāms.

[4] Izvērtējot apsūdzētajam nosakāmā soda veidu un soda mēru, tiesa ņem vērā Krimināllikuma 35. pantā noteikto soda mērķi.

[4.1] Saskaņā ar Krimināllikuma 46. panta otro daļu, nosakot apsūdzētajam piemērojamā soda veidu, tiesa ņem vērā katra izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7. pantu noziedzīgie nodarījumi pēc Krimināllikuma 262. panta pirmās daļas un pēc Krimināllikuma 312. panta otrās daļas ir mazāk smagi noziegumi. Abi izdarītie noziegumi ir tīši nodarījumi. Tiesa ņem vērā, ka ar noziedzīgajiem nodarījumiem nav nodarīts kaitējums nevienai personai, noziedzīgo nodarījumu rezultātā paliekošas sekas nav iestājušās. Tomēr transportlīdzeklis ir paaugstinātas bīstamības avots un tā vadīšana bez tiesībām vadīt transportlīdzekli, turklāt alkohola ietekmē, apdraud ceļu satiksmes dalībnieku drošību un visas sabiedrības drošību. Ar

Krimināllikuma 262. panta pirmajā daļā paredzēto izdarīto noziedzīgo nodarījumu apsūdzētais apdraudējis ceļu satiksmes drošību. Krimināllikuma 312. panta otrajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums vērsts pret jurisdikciju. Nosakot soda veidu attiecībā uz noziedzīgu nodarījumu pēc Krimināllikuma 262. panta pirmās daļas, tiesa ņem vērā konstatēto minimālo alkohola koncentrāciju apsūdzētā izelpojamā gaisā (2,18 promiles).

Pārbaudot apsūdzētā personību, konstatēts, ka viņš tiesāts vairākkārt, taču sodāmība ir viena: ar Vidzemes rajona tiesas 2019. gada 26. februāra spriedumu /pers. A/ pēc Krimināllikuma 262. panta pirmās daļas sodīts ar piespiedu darbu uz 180 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 3 gadiem 6 mēnešiem. Spriedums stājies spēkā 2019. gada 9. martā (lietas 15.-16., 17. lapa). Tiesa ņem vērā, ka /pers. A/ iepriekš ticis sodīts ar pamatsodu – piespiedu darbs, ko izcietis 2020. gada 30. janvārī. Apsūdzētais pēdējā gada laikā nav saukts pie administratīvās atbildības (lietas 15. lapa). /pers. A/ ir deklarēta dzīvesvietas adrese (lietas 9. lapa). /pers. A/ bērnu nav, viņš ir neprecējies (lietas 10.-11. lapa).

[4.2] Saskaņā ar Krimināllikuma 46. panta trešo daļu, nosakot soda mēru, tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Pamatojoties uz Krimināllikuma 47. panta otro daļu, par apsūdzētā atbildību mīkstinošu apstākli abos noziedzīgajos nodarījumos tiesa atzīst savas vainas atzīšanu un izdarītā nožēlošanu.

Pamatojoties uz Krimināllikuma 48. panta pirmās daļas 1. punktu, par apsūdzētā atbildību pastiprinošu apstākli Krimināllikuma 262. panta pirmajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā tiesa atzīst to, ka noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu.

Pamatojoties uz Krimināllikuma 48. panta pirmās daļas 12. punktu, par apsūdzētā atbildību pastiprinošu apstākli noziedzīgā nodarījumā pēc Krimināllikuma 312. panta otrās daļas tiesa atzīst to, ka noziedzīgais nodarījums izdarīts alkohola ietekmē.

[4.3] Nosakot soda veidu un mēru, tiesa ņem vērā arī to, ka apsūdzētais piekrita lietas iztiesāšanai bez pierādījumu pārbaudes, tā izmantojot savas tiesības uz sadarbību, ko nosaka Kriminālprocesa likuma 21. pants. Tas, ka apsūdzētais izmanto savas tiesības uz sadarbību vienkāršotāka procesa veida izvēlē, nav atzīstams par patstāvīgu viņa atbildību mīkstinošu apstākli, bet ir ņemams vērā pie soda veida noteikšanas, jo tas pastiprina vainas atzīšanu un nožēlošanu (*sk. Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2008. gada 21. aprīļa nolēmumu lietā SKK-232/08*).

Ņemot vērā iepriekš konstatētos apstākļus – noziedzīga nodarījuma raksturu, un radīto kaitējumu, kā arī apsūdzētā personību, atbildību mīkstinošus un atbildību pastiprinošus apstākļus, tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā soda mērķis ir sasniedzams, piemērojot apsūdzētajam ar brīvības atņemšanu nesaistītu sodu – par Krimināllikuma 262. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu piespiedu darbu uz 200 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 gadiem; par Krimināllikuma 312. panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu piespiedu darbu uz 200 stundām.

Šāds sods, tiesas ieskatā, ir taisnīgs, samērīgs un atbilstošs katra noziedzīgā nodarījuma raksturam, kaitīgumam un apsūdzētā personībai. Soda mērķis sasniedzams piemērojot apsūdzētajam ar brīvības atņemšanu nesaistītu sodu, ļaujot izciest sodu strādājot piespiedu darbus sabiedrības labā.

[4.4] Nosakot apsūdzētajam galīgo sodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, tiesa atzīst, ka saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta pirmo, otro un ceturto daļu piemērojama daļēja sodu saskaitīšana. Tiesa ņem vērā, ka noziedzīgo nodarījumu kopību veido divi patstāvīgi noziedzīgi nodarījumi un par katru noziedzīgo nodarījumu konstatēts atbildību pastiprinošs apstāklis. Konstatēts atbildību mīkstinošs apstāklis attiecībā uz katru no noziedzīgajiem nodarījumiem. Tiesa uzskata, ka piemērot Krimināllikuma 50. panta otrajā daļā paredzēto bargāko sodu saskaitīšanas principu - pilnīgi saskaitot piespriestos sodus - šajā gadījumā nav pamata. Tāpat nav piemērojama vieglākā soda iekļaušana smagākajā, jo tādā gadījumā tiktu noteikts pārāk mīksts sods par izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem.

Tiesa ņem vērā, ka, ja persona ir izdarījusi vairākus noziedzīgus nodarījumus, galīgajam sodam vajadzētu būt bargākam salīdzinājumā ar sodu, ko piespriež personai, kura izdarījusi vienu noziedzīgu nodarījumu. Vispārējos gadījumos piemērojama piespriesto sodu daļēja saskaitīšana. Savukārt, galīgā soda noteikšana, pilnīgi saskaitot piespriestos sodus var tikt piemērota īpašos gadījumos (*sk. Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un Krimināllietu tiesu palātas kopsapulces 2008. gada 1. jūlija lēmumu un Tiesu prakses apkopojumu sodu noteikšanā, Augstākā tiesa, 2016. gads*).

Apsūdzētajam galīgais sods pēc šī sprieduma nosakāms piespriestos sodus daļēji saskaitot piespiedu darbs uz 310 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 gadiem.

[4.5] /pers. A/ uz sprieduma pasludināšanas dienu nav izcietis papildsodu pēc Vidzemes rajona tiesas 2019. gada 26. februāra sprieduma – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana 1 gads 3 mēneši 27 dienas. Neizciestais papildsods daļēji pievienojams šajā spriedumā noteiktajam sodam.

[5] /pers. A/ kriminālprocesā piemērots drošības līdzeklis uzturēšanās noteiktā vietā un aizliegums izbraukt no valsts. Tiesa uzskata, ka drošības līdzeklis atstājams negrozīts līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499., 511., 512., 520., 527.- 530. pantu, Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 12. panta 1.[1] daļu tiesa

nosprieda

/pers. A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 312. panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījumā un sodīt ar piespiedu darbu uz 200 (divi simti) stundām.

/pers. A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 262. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījumā un sodīt ar piespiedu darbu uz 200 (divi simti) stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 (pieciem) gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50. panta pirmo, otro, ceturto daļu noteikt /pers. A/ galīgo sodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, daļēji saskaitot piespriestos sodus piespiedu darbu uz 310 (trīs simti desmit) stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 (pieciem) gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 51. panta pirmo, otro daļu šim sodam daļēji pievienot pēc Vidzemes rajona tiesas 2019. gada 26. februāra sprieduma neizciesto papildsodu un galīgo sodu /pers. A/ noteikt piespiedu darbu uz 300 (trīs simti) stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 6 (sešiem) gadiem.

/pers. A/ piemērotos drošības līdzekļus – uzturēšanās noteiktā vietā un aizliegums izbraukt no valsts – atstāt negrozītus līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai.

Saīsinātais spriedums nav pārsūdzams. Spriedums stājas spēkā pēc tam, kad beidzies termiņš lūguma iesniegšanai par pilna sprieduma sastādīšanu un lūgums nav iesniegts.

Prokurors un apsūdzētais 10 dienu laikā no saīsinātā sprieduma pasludināšanas dienas var rakstveidā iesniegt tiesai lūgumu par pilna sprieduma sagatavošanu.

Pilnu spriedumu daļā par tiesas piespriesto sodu vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Vidzemes apgabaltiesā 10 dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas, sūdzību vai protestu iesniedzot Vidzemes rajona tiesā.

Pilns spriedums pieejams no 2021. gada 31. maija.

Tiesnese L. Supe